

JEDÁLNIČEK PRE OBÉZNYCH PACIENTOV

Typ potraviny	ODPORÚČANÉ	S OBMEDZENÍM	NEVHODNÉ
TUKY	znížiť celkovú spotrebu, olivový olej	rastlinné oleje – slnečnicový, sójový	maslo, masť, palmový a kokosový olej, stužené margaríny, oškvarky
RYBY	chudé, sladkovodné a morské		ikry, rybie vnútornosti, vyprážané ryby
MÄSO	morka, kura, teľacina, biele mäso, mladá jahňacina	chudé hovädzie, chudá šunka, hydinové údeniny	kačica, hus, bravčové, prerastené hovädzie vnútornosti, jaternice, tlačienka, klobásy, salámy, mleté mäso, paštéty
POLIEVKY	netučný vývar, zeleninové nezapražené		tučné polievky z mäsa, zapražené, smotanové
MLIEČNE VÝROBKY	nízkotučné mlieko a mliečne nápoje s obsahom tuku menej ako 2% (jogurt, kefír, acidko)	polotučné mlieko, syry so zníženým obsahom tuku do 30% tuku v sušine	plnotučné a kondenzované mlieko, smotana, šľahačka, smotanový jogurt, syry nad 40% tuku v sušine
VAJCIA	bielok	1-3 vajcia za týždeň len na prípravu jedál	vaječný žĺtok a majonézové šaláty
OVOCIE A ZELENINA	akákoľvek čerstvá a mrazená zelenina, čerstvé alebo sušené ovocie (okrem banánov)	zemiaky	pečené zemiaky, hranolky, chipsy, smažená zelenina, solené zeleninové konzervy, kandizované ovocie, zaváraniny v cukre
STRUKOVINY	fazuľa, šošovica, hrach, sója, pohánka, ovsené vločky, nesladené musli (pri obezite s obmedzením pre ich kalorický obsah)		
PEČIVO A OBILNINY	celozrnný chlieb, nízkovaječné cestoviny, pečivo z tmavej múky	netučné pečivo	zákusky, torty
DEZERTY, CUKRÁRSKE VÝROBKY	želé, ovocná vodová zmrzlina, nesladené ovocné šaláty	koláče a múčniky z ovsených vločiek a cereálií s malým množstvom tuku a vajec	smotanové zmrzliny, nanuky a nanukové torty, čokoláda, kokosové tyčinky, napolitánky, bonbóny
ORECHY		vlašské a lieskové orechy, mandle, pečené gaštany, mak	kokosové orechy, slané oriešky
NÁPOJE	čaj, prekvapkávaná alebo instantná káva, voda, minerálka, nízkokalorické nealko nápoje, ovocné šťavy bez cukru (pri obezite s obmedzením)	kakao, ovocné koktaily, víno (do 2 dl)	čokoládové nápoje, alkohol
RÔZNE	koreniny všetkého druhu, jogurtové dressingy	dressingy s nízkym obsahom tuku	prisoľovanie, majonéza, smotanové dressingy, hot-dog, langoše, hamburger

ZÁKLADNÉ ODPORÚČANIA PRE RODIČOV A DETI PRE LIEČBU DETSKEJ OBEZITY

REŽIMOVÉ OPATRENIA:

Nakupovanie

Vyberajte potraviny s nižším obsahom tuku. Pozor na potraviny označené ako Racionálny, BIO, DIA, LIGHT, zdravé atď. Toto označenie nezaručuje vhodné zloženie z hľadiska obsahu živín a energie, ľahko potom môže dôjsť s pocitom správneho výberu k nadmernej konzumácii.

Nakupujte vždy najedení. Ak máte hlad, vyberáte potraviny bez premýšľania a ľahko podľahnete pokušeniu na "niečo dobré".

Pravidelnosť v jedle

Rozdeľte jedlo do 5 dávok (3 hlavné jedlá - raňajky, obed a večera a 2 vedľajšie - desiata a olovrant).

Pravidelné intervaly medzi jednotlivými jedlami (max. 3 hodiny).

Zapisujte si, čo ste zjedli. Nič v zápise nevynechajte, klamali by ste sami seba!

Nikdy nevynechávajte raňajky, nedodržanie tohto pravidla vedie k hladu v popoludňajších hodinách a k vyššiemu príjmu stravy.

Hlad pri nedostatočnom príjme tekutín – skúste dať dieťaťu najprv napiť vhodný nápoj.

Zelenina alebo ovocie k zahnaní hladu alebo chuti medzi jedlami. Nikdy by ste nemali hladovať!

Posledné jedlo dňa by malo byť cca 3 hodiny pred spánkom.

Nejedzte pri televízii, počítači, pri hre a pod. Vždy jedzte za stolom, urobte si čas, jedzte v pokoji, nie v strese.

DIETOLOGICKÉ PRAVIDLÁ

Pestrosť stravy

Ak sa dostaví chuť na niečo, čo sa úplne nezlučuje s novým "životným štýlom", netrápajte sa kvôli tomu. Výnimočne si doprajte, riadne vychutnajte, ale iba malé množstvo (napr. 2 štvorčky čokolády).

Žiadna potravinu v rozumnom množstve nie je nebezpečná a každá menej vhodná potravinu sa dá nahradiť vhodnejším variantom.

Tepelná úprava pokrmov

varenie, dusenie, pečenie, zapekanie, grilovanie

výrazne obmedziť alebo úplne vylúčiť vyprážanie, pečenie a opekanie na väčšom množstve tuku.

Obmedzte používanie zápražky alebo väčšieho množstva múky na zahustenie pokrmov.

Dodržiňte pitný režim

Dieťa by malo vypiť cca 1 - 1,5 l tekutín denne. Potreba sa zvyšuje pri vysokých teplotách vzduchu, intenzívnom športovom výkone alebo v čase choroby pri horúčkach a hnačkách.

Venujte sa pohybu

Pravidelná pohybová aktivita je nevyhnutným prostriedkom pre úspešnú liečbu detskej obezity. U detí, ktoré sa pravidelne venujú pohybu (cvičenie) sa skôr prejavujú pozitívne výsledky liečby.

Ak sa dieťa dlhodobo nehýbalo - začínajte pozvoľna - pre začiatok je vhodná rýchla chôdza, jazda na bicykli, plávanie. Aktívny pohyb by mal byť denne v priemere 60 minút a viac.